

Wydział CHEMII UG
Protokół z posiedzenia Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia
w dniu 21 stycznia 2015 r.

w składzie:

1. prof. dr hab. Marek Kwiatkowski – przewodniczący Zespołu
2. prof. dr hab. Adam Prahl
3. dr Aleksandra Bielicka-Giełdoń
4. dr Małgorzata Czaja
5. dr Waldemar Nowicki
6. dr Grzegorz Romanowski
7. dr Małgorzata Czerwicka
8. dr Grażyna Wawrzyniak
9. mgr Anna Wiśniewska – przedstawiciel administracji
10. mgr Sviatlana Pankavec – przedstawiciel doktorantów
11. Łukasz Żeromski – przedstawiciel studentów

W posiedzeniu wzięły również udział dr hab. Mariusz Makowski, prof. UG, prodziekan ds. studiów.

Podczas posiedzenia Zespołu zostały omówione następujące zagadnienia:

1. Zmiany w składzie osobowym Zespołu.
2. Realizacja Zarządzenia Dziekana nr 13/2014 z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu weryfikacji efektów kształcenia przedmiotów realizowanych na Wydziale Chemii UG.
3. Omówienie wyników analizy sesji 2013/14.
4. Przedstawienie dotychczasowego przebiegu ankietowania.
5. Sprawy różne, wolne wnioski.

Ad 1. Zmiany w składzie osobowym Zespołu.

Przewodniczący Zespołu prof. Marek Kwiatkowski poinformował, że w związku z przejściem dr Beaty Szafranek na etat techniczny oraz jej odejściem z Zespołu, Dziekan odpowiednim zarządzeniem mianował dr Małgorzatę Czerwicką nowym członkiem Zespołu. Dr Czerwicka przejmie dotychczasowe funkcje, które pełniła dr Szafranek, w szczególności analizę wyników sesji pod kątem statystyki ocen (od roku 2014/15) oraz protokołowania posiedzeń Zespołu

Ad 2. Realizacja Zarządzenia Dziekana nr 13/2014 z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu weryfikacji efektów kształcenia przedmiotów realizowanych na Wydziale Chemii UG.

Przewodniczący poinformował zebranych, że w związku z nowelizacją ustawy o szkolnictwie wyższym, na władzach wydziału ciąży obowiązek kontroli, czy efekty kształcenia są prawidłowo weryfikowane w ramach poszczególnych przedmiotów, zgodnie z zapisami w sylabusach. Problem ten był już dyskutowany na poprzednim, grudniowym posiedzeniu WZZJK, na którym Zespół określił ogólne zasady postępowania w tej sprawie. Na podstawie tych zasad, Dziekan wydał zarządzenie, nakładające na WZZJK obowiązek weryfikacji po 10 przedmiotów dla kierunku CHEMIA i 10 dla kierunku OCHRONA

ŚRODOWISKA rocznie. Przewodniczący zaproponował, aby weryfikacja była prowadzona przez dwuosobowe zespoły wyłonione spośród członków WZZJK: zespół dr Grzegorz Romanowski i mgr Sviatlana Pankavec na kierunku CHEMIA oraz zespół dr Małgorzata Czerwicka i Łukasz Żeromski na kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA. Członkowie WZZJK zaakceptowali tę propozycję, podkreślając, że ważny jest udział przedstawiciela studentów lub doktorantów w zespołach oceniających.

Dr Romanowski poprosił o więcej szczegółów dotyczących zadań stojących przed zespołami oceniającymi. W toku dyskusji, w które wziął również prodziekan ds. Studiów, prof. Makowski, ustalono że:

- Przedmiotem oceny będzie ustalenie, czy efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów są weryfikowane zgodnie z zapisami w sylabusach tych przedmiotów, np. czy egzaminy, kolokwia, testy odbywają się w określonych terminach i mają właściwą formę, czy studenci mogą poprawiać uzyskane oceny nieodstateczne, czy studenci mają wgląd do swoich prac, czy prace studenckie i sprawozdania są archiwizowane, itd.
- Punktem odniesienia dla weryfikacji będą zapisy w sylabusach, w części "Forma i sposób zaliczenia ..." oraz w części poświęconej weryfikacji poszczególnych efektów kształcenia (jeżeli taka istnieje).
- W żadnym wypadku zespoły nie będą oceniały przedmiotu i sylabusu pod względem merytorycznym: po pierwsze nie mają po temu odpowiednich kompetencji, po drugie zawartość merytoryczna przedmiotu stanowi wyłączną odpowiedzialność prowadzącego (prowadzących) przedmiot.
- Oceny powinny się odbywać po zakończeniu pełnego cyklu przedmiotu, czyli zaraz po zakończeniu sesji egzaminacyjnej, zimowej lub letniej.
- Wyniki oceny zostaną przedstawione w formie zbiorczej na posiedzeniu WZZJK, a następnie włączone przez Przewodniczącego do corocznego sprawozdania z oceny własnej.

Przewodniczący zadeklarował, że na najbliższym posiedzeniu Rady Wydziału poinformuje członków o tej inicjatywie, aby pracownicy byli świadomi czekającej ich oceny prawidłowości weryfikacji efektów kształcenia.

Ad 3. Omówienie wyników analizy sesji 2013/14.

Przewodniczący przedstawił członkom Zespołu rezultaty analizy wyników sesji 2013/14, które były skutkiem zespołowego wysiłku pracowników dziekanatu, którzy sporządzili zestawienie ocen uzyskanych przez studentów w obu sesjach minionego roku akademickiego, dr Beaty Szafranek, która dokonała analizy zebranych danych pod kątem statystyki ocen oraz mgr Katarzyny Mioduszeńskiej, która podjęła się próby wyłowienia tych przedmiotów, które sprawiają studentom największe trudności. Syntetycznie, wyniki tej pracy przedstawiono w Załącznikach 1 i 2 do niniejszego protokołu. Analiza statystyki uzyskanych wyników prowadzi do następujących wniosków:

- Wyniki uzyskane przez studentów w roku akademickim 2013/14 są bardzo podobne do wyników z poprzedniego roku.
- W miarę upływu czasu studiów rośnie udział ocen lepszych, maleje udział ocen gorszych.
- Na studiach I stopnia dominują oceny dostateczne, podczas gdy na studiach II oceny wysokie, głównie bardzo dobre.
- Na studiach stacjonarnych wyniki uzyskiwane przez studentów kierunku CHEMIA są wyraźnie wyższe niż wyniki studentów kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA (więcej ocen wysokich, mniej ocen niedostatecznych), przy czym tendencja ta zaznacza się silniej

na studiach I stopnia. Najwyższe oceny osiągają studenci studiów niestacjonarnych kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA.

- Porównanie pomiędzy latami 2013/14 i 2012/13 ujawnia pewne pogorszenie wyników uzyskiwanych przez studentów I stopnia (w stosunku do poprzedniego roku). Przykładowo, w roku 2013/14 procent ocen dostatecznych na drugim roku kierunku CHEMIA wyniósł 34%, podczas gdy w roku ubiegłym 24% (dla kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA odpowiednio 42% i 35%). Z kolei w roku 2013/14 procent ocen bardzo dobrych na trzecim, dyplomowym roku kierunku CHEMIA wyniósł 18%, podczas gdy w roku ubiegłym 29% (dla kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA 12% w obu latach, nie zaobserwowano spadku).
- Na studiach stacjonarnych II stopnia nie obserwuje się znaczącego pogorszenia wyników, a na studiach niestacjonarnych II stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA wręcz poprawę: w 2013/14 38% i 43% ocen bardzo dobrych, odpowiednio na pierwszym i drugim roku wobec 24% i 37% w roku poprzednim.

Z kolei analiza listy przedmiotów sprawiających studentom najwięcej trudności pozwoliła sformułować następujące wnioski:

- Na kierunku CHEMIA, najwięcej trudności sprawiają studentom przedmioty prowadzone na pierwszych dwóch latach studiów I stopnia. Z nielicznymi wyjątkami są to te same przedmioty co w poprzednim roku akademickim. Na trzecim roku studiów I stopnia oraz na studiach II stopnia, tylko nieliczne przedmioty można określić jako trudne dla studentów.
- Na kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA, na każdym roku studiów I stopnia można wyodrębnić stosunkowo liczne grupy przedmiotów sprawiających studentom szczególne trudności. W porównaniu z rokiem ubiegłym, liczba przedmiotów trudnych na III roku uległa wyraźnemu zmniejszeniu. Na studiach II stopnia tylko nieliczne przedmioty można określić jako trudne. Nastąpił jednak wzrost liczby przedmiotów trudnych w stosunku do ubiegłego roku.
- Niepokojąco niski poziom zdawalności w pierwszym terminie osiągnęły przedmioty: Toksykologia (III rok CHEMIA M+K, III rok OCHRONA ŚRODOWISKA, odpowiednio 14 i 8%), Chemia Analityczna (II rok OCHRONA ŚRODOWISKA, 16%) i Geologia (II rok OCHRONA ŚRODOWISKA, 23%). Problem ten dotyczy zwłaszcza studiów I stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA.
- Istotny odsetek przedmiotów sprawiających szczególne trudności studentom studiów I stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA stanowią przedmioty prowadzone przez wykładowców z innych wydziałów niż Wydział Chemii (5 z 7 na I roku, 2 z 6 na II roku i 2 z 4 na III roku). Jest to nadal zgodne z opinią studentów kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA, że przedmioty z dziedziny innych nauk niż chemiczne sprawiają im więcej trudności, tym niemniej odsetek ten jest niższy niż w minionym roku akademickim.
- Jeżeli wziąć pod uwagę statystykę ocen, można stwierdzić, że w porównaniu z ubiegłym rokiem osiągnięcia studentów studiów I stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA nie poprawiły się w znaczący sposób w stosunku do osiągnięć studentów kierunku CHEMIA. Nadal na kierunek OCHRONA ŚRODOWISKA przychodzą kandydaci osiągający niższe wyniki w nauce (niższe oceny z egzaminów i zaliczeń), natomiast studiuje oni na kierunku interdyscyplinarnym, który niejako z założenia stawia wyższe wymagania studentom.
- Nauczyciele akademicy prowadzący przedmioty, dla których procent studentów zdających w II terminie jest wyjątkowo wysoki (np. przekracza 40%) i/lub procent studentów nie uzyskujących pozytywnych ocen w II terminie jest szczególnie wysoki (np. przekracza 5%), powinni zwrócić szczególną uwagę na sposób prowadzenia swoich zajęć.

- Dane nie wskazują, że trudne przedmioty realizowane w trakcie pierwszego semestru studiów I stopnia pełnią rolę selekcyjną. Jednak zgodnie z informacją uzyskaną od prodziekana ds. studiów, właśnie te przedmioty są w pierwszym rzędzie odpowiedzialne za odsiew studentów po pierwszym semestrze, gdyż wielu z nich rezygnuje ze studiów w trakcie semestru wskutek trudności z zaliczaniem sprawdzianów cząstkowych.
- Porównanie danych z dwóch lat: 2012/13 i 2013/14 nie pozwala jeszcze na wyłowienie jednoznacznych trendów zmian. Charakterystyka osiągnięć studentów z obu tych okresów jest do siebie bardzo zbliżona.

W toku dyskusji, członkowie WZZJK zwrócili uwagę, że obraz uzyskany z analizy trudności przedmiotów wg. zakładanych kryteriów może być niezupełnie zgodny z prawdą, gdyż opiera się na formalnych zapisach w protokołach zaliczeń przedmiotów. Aby dane były rzetelne, prowadzący przedmioty powinni również bezwzględnie przestrzegać reżimu wpisywania ocen niedostatecznych z pierwszego terminu do protokołów, co być może nie zawsze ma miejsce. Następnie członkowie WZZJK zaakceptowali przedstawione wnioski i zobowiązali Przewodniczącego do zawarcia ich w sprawozdaniu dla Rady Wydziału.

Ad. 4. Przedstawienie dotychczasowego przebiegu ankietowania.

Dr Aleksandra Bielicka-Giełdoń oświadczyła, że ankietowanie w semestrze zimowym przebiegało prawidłowo i zakończy się w bieżącym tygodniu. Ankieterzy skoncentrowali się przede wszystkim na tych nauczycielach akademickich, którzy nie byli oceniani w ubiegłym roku (i ewentualnie wcześniej). Spośród 77 takich osób, ocenie poddano zajęcia prowadzone przez 47 pracowników Wydziału. Zgodnie z ustaleniami, poszerzono zakres ankietowania zajęć prowadzonych przez doktorantów (10 osób) oraz wykładowców z innych wydziałów (3 osoby).

Przewodniczący podziękował dr Bielickiej-Giełdoń za sprawną organizację procesu ankietowania. Jednocześnie zapytał, czy równolegle rozdawane są również ankiety oceniające pracę dziekanatu, o czym była mowa na poprzednim posiedzeniu WZZJK. Dr Bielicka-Giełdoń odparła, że te dane również są gromadzone.

Ad. 5. Sprawy różne i wolne wnioski.

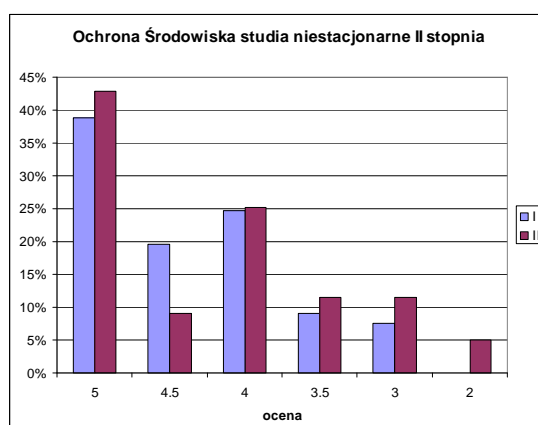
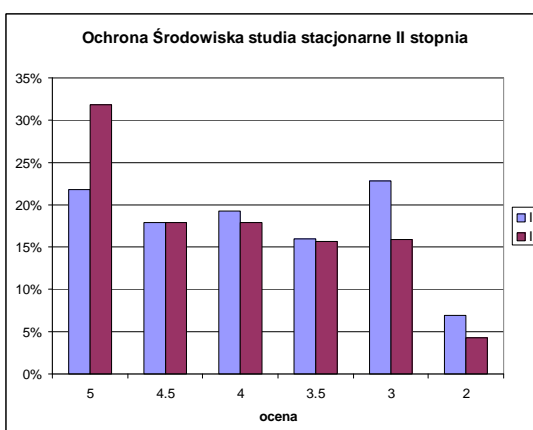
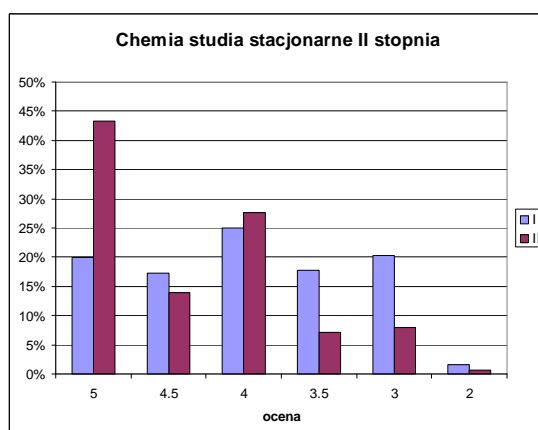
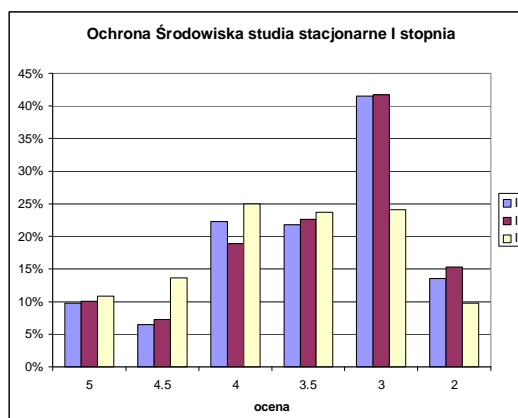
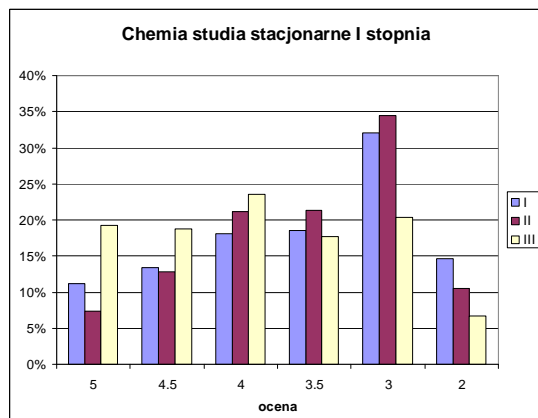
Przewodniczący poinformował zebranych, że Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia koncentruje swoje wysiłki na problemie uznawania osiągnięć pozaformalnych kandydatów na studia. Określono ogólne zarysy procedury weryfikacyjnej oraz koszty takiej procedury. Natomiast wciąż brak jest konsensusu w sprawie zasad rekrutacji uwzględniających osiągnięcia pozaformalne, oceniania tych osiągnięć, itd. Szczególnie wiele zastrzeżeń zgłaszają wydziały cieszące się wysokim zainteresowaniem kandydatów (kilku kandydatów na jedno miejsce) obawiając się nieuczciwych praktyk prowadzących do przyjęcia na studia poza rygorystyczną procedurą rekrutacyjną.

/Marek Kwiatkowski/

Załącznik 1.

do protokołu z posiedzenia Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w dniu 21 stycznia 2015 r.

Średni procent (%) poszczególnych ocen uzyskanych przez studentów na kierunkach prowadzonych przez Wydział Chemii.

Załącznik 2.

do protokołu z posiedzenia Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w dniu 21 stycznia 2015 r.

Lista przedmiotów, których zaliczenie sprawiło studentów najwięcej problemów w roku 2013/14. Liczby oznaczają procent studentów zdających w II terminie, liczby w nawiasie procent studentów, którzy nie zdali w drugim terminie, liczby przekraczające zakładane kryteria (odpowiednio 20% i 1%) wyróżniono tłustym drukiem.

Kierunek CHEMIA, studia stacjonarne I stopnia

M: Chemia Medyczna, K: Chemia Kosmetyków, AiD: Analityka i Diagnostyka Chemiczna

I rok:

Chemia ogólna, egz. **36(1)**; aud. 9(**11**)

Matematyka, aud. 1(**5**)

Metody statystyczne w chemii, wykł. **54(10)**

Botanika farmaceutyczna M+K, egz. **26(0)**

Chemia nieorganiczna M+K, egz. **52(6)**, aud. 15(**6**)

Chemia organiczna M+K, egz. **40(0)**, aud. 11(**10**)

Chemia analityczna AiD, aud. 16(**7**), lab. 8(**4**)

II rok:

Chemia kwantowa, egz. **23(8)**

Chemia organiczna, egz. **29(2)**, aud. 9(**6**) (sem.3)

Chemia organiczna AiD, egz. **30(6)**, aud. 10(**6**), lab. 0(**2**) (sem.4)

Chemia analityczna M+K, egz. **24(0)**

Chemia fizyczna AiD, egz. **42(4)**

Chemia nieorganiczna AiD, egz. **23(5)**

Chemia fizyczna w układach biologicznych M+K, egz. **55(13)**

Analiza chemiczna związków biologicznie czynnych M+K, egz. 8(**6**)

Techniki separacyjne AiD, egz. **34(5)**

III rok:

Biochemia, egz. 14(**4**)

Toksykologia M+K, wykł. **86(0)**

Farmakologia M+K, wykł. **46(0)**

Dermatologia kosmetyczna K, egz. **38(0)**

Kierunek CHEMIA, studia stacjonarne II stopnia

I rok:

Analiza instrumentalna, egz. **24(0)**

Kierunek OCHRONA ŚRODOWISKA, studia stacjonarne I stopnia

I rok:

Chemia ogólna, egz. **21(0)**; aud. **27(0)**

Matematyka, egz. **30(0)**

Fizyka, egz. **27(9)**

Chemia nieorganiczna, aud. **27(0)**, lab. 4(**2**)

Ekologia, egz. **26(0)**

Hydrobiologia, egz. **39(0)**

Meteorologia i klimatologia, egz. **31(0)**

II rok:

Chemia analityczna, egz. **84(16)**, aud. **26(17)**

Chemia organiczna, egz. **21(0)**, lab. **25(11)**

Chemia fizyczna, lab. 9(6)
Monitoring środowiska, egz. 48(0), lab. 0(3)
Geologia, wykł. 77(10)
Ekologia wód śródlądowych, wykł. 41(3)

III rok:

Inżynieria środowiska, egz. 58(3), lab. 15(3)
Antropogeniczne przekształcanie środowiska morskiego, egz. 37(0)
Struktura i funkcjonowanie ekosystemów lądowych, wykł. 37(0)
Toksykologia, wykł. 92(0)
Elementy biologii molekularnej, wykł. 29(4)

Kierunek OCHRONA ŚRODOWISKA, studia stacjonarne II stopnia

I rok:

Różnorodność biologiczna, egz. 21(0)
Gospodarka odpadami, wykł. 50(0), lab. 54(0)
Analiza śladowych zanieczyszczeń środowiska, lab. 15(3)

II rok:

Ochrona środowiska morskiego, egz. 45(0)

Kierunek OCHRONA ŚRODOWISKA, studia niestacjonarne II stopnia

II rok:

Ochrona środowiska morskiego, egz. 46(0)